

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на земеделието и храните

ЗАПОВЕД

24.9.2025 г.

X РД09-898/24.09.2025

Signed by: Olya Kirilova Todorova

На основание чл. 68, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители, Решение № 97 на Министерски съвет от 1 февруари 2023 г. за определяне на Управляващия орган на Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г. и за изменение на Решение № 712 на Министерския съвет от 2020 г. за определяне на структурите, отговорни за управлението, контрола, отчетността, координацията и одита на програмите, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд+, Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, Фонда за справедлив преход, Европейския фонд за гарантиране на земеделието, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, фонд „Вътрешна сигурност“, фонд „Убежище и миграция“ и Инструмента за финансово подпомагане на управлението на границите и за визите като част от Фонда за интегрирано управление на границите за програмен период 2021 - 2027 г., и програмите за сътрудничество, в които Република България участва за програмен период 2021 - 2027 г., изменено и допълнено с решения № 272 и № 519 на Министерския съвет от 2022 г., Заповед № РД 09-44 от 20 януари 2025 г. на министъра на земеделието и храните и одобрен доклад № 934601/24.09.25 на директор на дирекция „Развитие на селските райони“

НАРЕЖДАМ:

I. Утвърждавам Насоки за кандидатстване по интервенция „П.Г.7 – Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г. – първи прием, включващи:

1. Условия за кандидатстване със заявления за подпомагане по интервенция „П.Г.7 – Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г., и приложенията към тях (Приложение № 1);

2. Условия за изпълнение на одобрени заявления за подпомагане по интервенция „П.Г.7 – Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони“ от

Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г., и приложенията към тях (Приложение № 2).

3. Определям период на прием на заявления за подпомагане по интервенция „II.Г.7 – Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони” от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г., с начална дата 24 септември 2025 г. и крайна дата 31 декември 2025 г., 23:59 часа.

4. Кандидатите могат да искат разяснения във връзка с Условието за кандидатстване до 3 седмици след началната дата на приема по т. 3, но не по-късно от 16 октомври 2025 г. включително. Исканията могат да се изпращат чрез Системата за електронни услуги, като ясно се посочва наименованието на приема.

5. Крайният срок за публикуване на разясненията по отношение на Условието за кандидатстване е 31 октомври 2025 г.

II. Документите по т. I да се публикуват в интернет страницата на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България 2023-2027 г. и в Системата за електронни услуги.

Настоящата заповед подлежи на оспорване пред Административен съд София-град в 14-дневен срок от публикуването ѝ в интернет страницата на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България 2023-2027 г. и в Системата за електронни услуги.

**РЪКОВОДИТЕЛ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА
СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 г.:**

24.9.2025 г.

X

д-р Лозана Василева
Заместник-министър
Signed by: Lozana Ilieva

„ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ СРЪГНАЛ“

⑦

Съфинансирано от
Европейския съюз

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г.

Условия за кандидатстване
със заявления за подпомагане по

Интервенция
„П.Г.7 – Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони” – първи прием

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони

Съдържание:

1. Използвани съкращения:.....	3
2. Определения:	4
3. Основна цел, очаквани резултати и принос към специфичните цели:	6
4. Допустими дейности/инвестиции:.....	6
5. Териториален обхват:	6
6. Допустими кандидати:	6
7. Бюджет по приема:.....	6
8. Максимален размер на заявените разходи за подпомагане и интензитет на финансовата помощ:	7
9. Критерии за допустимост и недопустимост на кандидатите:	8
10. Условия за допустимост на дейности/инвестиции, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане:	9
11. Допустими и недопустими разходи:.....	11
12. Условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обоснованост на разходите:.....	13
13. Критерии за подбор:.....	14
14. Приложим режим на минимални/държавни помощи:.....	17
15. Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор:	19
16. Подаване на заявления за подпомагане и кореспонденция:	22
17. Приложения:	23

1. Използвани съкращения:

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие“
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕФСУ	Европейски фондове при споделено управление
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЗВ	Закон за вероизповеданията
ЗДДС	Закон за данък върху добавената стойност
ЗКН	Закон за културното наследство
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗПЗП	Закон за подпомагане на земеделските производители
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИСАК	Интегрирана система за администриране и контрол
КЕП	Квалифициран електронен подпис
КСС	Количествено-стойностни сметки
СЕУ	Система за електронни услуги
СМР	Строително-монтажни работи
РУО	Ръководител на управляващият орган
Стратегически план	Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.
Регламент (ЕС) № 2021/2115	Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013
Регламент (ЕС) 2021/2116	Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013
Наредба № 4 от 2024 г.	Наредба № 4 от 25 октомври 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“–„е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент.
Наредба № 105 от 2006 г.	Наредба № 105 от 22 август 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол.

2. Определения:

Административен договор	Договор по чл. 52, ал. 4 от ЗПЗП, който урежда правата, задълженията и отговорностите на страните, включително основанията за изискуемост на финансовата помощ.
Административни проверки	Проверки съгласно разпоредбата на чл. 72 от Регламент (ЕС) 2021/2116
Вертикална планировка	Вертикалната планировка е прилежащият терен към сградата.
Дейности свързани с вертикална планировка	Дейности, които осигуряват правилното водоотвеждане, терасиране, изграждане на подходи към сгради, стъпала и подпорни зидове, както и огради, ако е необходимо.
Заявление за подпомагане	Заявление, подадено в СЕУ, заедно с всички изискуеми документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и определени за допустими за финансиране по интервенцията от Стратегическият план.
Изкуствено създадени условия	Всяко установено условие по смисъла на чл. 62 от Регламент (ЕС) № 2021/2116
Инвестиционен проект	Проект по смисъла на ЗУТ и Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.), предназначен за строителството на обекта/ите, включени в заявлението за подпомагане.
Интервенция	Инструмент по смисъла на §1 т. 34 от допълнителните разпоредби на ЗПЗП.
Независими оферти	Оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си или спрямо кандидата: а) едното участва в управлението на дружеството на другото; б) съдружници, с изключение на съдружници в дружествата по чл. 357 от Закона за задълженията и договорите, които са създадени с друга цел; в) съвместно контролират пряко трето лице; г) участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните; д) едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице; е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице – физическо или юридическо.
Непреодолима сила и извънредни обстоятелства	Обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116.
Обикновена подмяна	Разходи за замяна на активи, които не водят до качествени или количествени изменения/подобрения на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите.

Оперативни разходи	Административните разходи и разходите, свързани с поддръжка, наеми, застраховка, текущ ремонт за поддръжка и експлоатация на активите.
Основен ремонт	Съгласно § 5, т. 42 от „Допълнителните разпоредби“ на ЗУТ.
Принос в натура	Предоставяне на земя или друг недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.
Разходи за консултантски услуги, свързани с подготовка и управление на заявлението за подпомагане	Разходи, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане и такива по време на изпълнение на проекта, които включват подготовка на заявлението за подпомагане и подготовка на искането за плащане, включително отчитане и управление на проекта.
Реконструкция на строеж	Съгласно § 5, т. 44 от „Допълнителните разпоредби“ на ЗУТ.
Реконструкция на обект – недвижима културна ценност	Съвкупност от дейности, които се извършват по реда на Закона за културното наследство.
Реставрация на сгради с религиозно значение	Системен процес от дейности, които целят предотвратяване на разрушаването, стабилизация на състоянието им, както и улесняване на тяхното възприемане и оценка (вкл. и чрез изографисване, консервация и реставрация на стенописи и иконостаси) при максимално запазване на автентичността им и без промяна на предназначението им.
Сгради с религиозно значение	Сгради или сградни комплекси със своеобразната религиозна символика в архитектурното оформление, чието предназначение е в тях да се извършват богослужение, религиозни обреди, церемонии или ритуали за вероизповедание, признато по чл. 10 или регистрирано по чл. 20 от ЗВ и религиозни общности, регистрирани като юридически лица съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВ и притежаващи храмове/молитвени домове в поне 100 общини на територията на селските райони на страната, съгласно регистъра по чл. 12, ал. 3 от ЗВ.
Строително-монтажни работи	Консервационно-реставрационни работи, чрез които строежите се ремонтират, включително „Реконструкция по автентични данни на недвижима културна ценност“ съгласно § 4, т. 15 от допълнителните разпоредби на ЗКН, преустройват, поддържат или възстановяват.
Съпоставими оферти	Оферти, които съдържат: а) общ капацитет на оборудването – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на оборудване, съставени от различни съоръжения и/или оборудване; б) количествено-стойностни сметки – в случаите, когато се кандидатства за разходи за извършване на СМР.

Текущ ремонт	Съгласно § 5, т. 43 от „Допълнителните разпоредби“ на ЗУТ.
Терен	Част от земната повърхност, за която с инвестиционен проект се предвиждат дейности по устройство – застрояване, озеленяване и благоустрояване.
Техническа спецификация	Документ, в който се определят изисквания към характеристики на стоката, услугата или строителството.

3. Основна цел, очаквани резултати и принос към специфичните цели:

Основни цели на интервенцията са насочени към запазването на духовния и културния живот на населението чрез възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение, което до голяма степен ще допринесе за запазването на културната идентичност и традиции в селските райони и повишаване на качеството на живот на хората, живеещи в тях.

Принос към специфични цели:

SO8 Популяризиране на заетостта, растежа, равенството между половете, включително и участието на жени в селското стопанство, социално приобщаване и местно развитие в селските райони, включително кръговата биоикономика и устойчивото управление на горите

Очаквани резултати от прилагане на интервенцията:

R. 41 Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрен достъп до услуги и инфраструктура чрез подпомагане по ОСП.

4. Допустими дейности/инвестиции:

Подпомагат се инвестиции за: възстановяване, реставрация, ремонт или реконструкция на сгради с религиозно значение, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, в т.ч. закупуване и доставка на оборудване.

5. Териториален обхват:

Заявленията за подпомагане се изпълняват на територията на общини от селските райони, съгласно Приложение № 1 към настоящите Условия за кандидатстване.

6. Допустими кандидати:

По настоящите Условия за кандидатстване допустимите кандидати са:

1. Религиозни общности, регистрирани като юридически лица съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВ и притежаващи храмове/молитвени домове в поне 100 общини на територията на селските райони на страната, съгласно регистъра по чл. 12, ал. 3 от ЗВ;
2. Местни поделения на вероизповеданията, признати за юридически лица по силата на чл. 10 от ЗВ;
3. Местни поделения на вероизповеданията, регистрирани като юридически лица съгласно чл. 20 от ЗВ.

7. Бюджет по приема:

1. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по настоящия прием е левовата равностойност на 72 500 000 евро, от които 29 000 000 евро (40%) средства от ЕЗФРСР и 43 500 000 евро (60%) средства от националния бюджет.

Общ размер на безвъзмездна финансова помощ	Средства от Европейски фондове	Национално съфинансиране
72 500 000 евро	29 000 000 евро	43 500 000 евро
141 795 500 лева	56 718 200 лева	85 077 300 лева
100 %	40 %	60 %

2. В рамките на приема, разпределението на общият бюджет, в зависимост от вида на допустимите кандидати е както следва:

2.1. Бюджет за кандидати религиозни общности, регистрирани като юридически лица съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВ и притежаващи храмове/молитвени домове в поне 100 общини на територията на селските райони на страната, съгласно регистъра по чл. 12, ал. 3 от ЗВ, общо левовата равностойност на 10 000 000 евро, от които 4 000 000 евро (40%) средства от ЕЗФРСР и 6 000 000 евро (60%) средства от националния бюджет.

2.2. Бюджет за кандидати признати за юридически лица по силата на чл. 10 от ЗВ или регистрирани като юридически лица съгласно чл. 20 от ЗВ, общо левовата равностойност на 62 500 000 евро, от които 25 000 000 евро (40%) средства от ЕЗФРСР и 37 500 000 евро (60%) средства от националния бюджет.

Общ размер на безвъзмездна финансова помощ	Бюджет за заявления за подпомагане на кандидати религиозни общности, регистрирани като юридически лица съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВ и притежаващи храмове/молитвени домове в поне 100 общини на територията на селските райони на страната, съгласно регистъра по чл. 12, ал. 3 от ЗВ	Бюджет за заявления за подпомагане на кандидати юридически лица по силата на чл. 10 от ЗВ или регистрирани като юридически лица съгласно чл. 20 от ЗВ
72 500 000 евро	10 000 000 евро	62 500 000 евро
141 795 500 лева	19 558 000 лева	122 237 500 лева

3. Когато при проверките или оценките по чл. 12, ал. 1 от Наредба № 4 от 2024 Държавен фонд „Земеделие“ установи, че общият размер на допустимата безвъзмездна финансова помощ по подадените заявления за подпомагане по подбюджета по подточка т. 2.1 е по-малък от определения за тях, остатъчният финансов ресурс се предоставя за финансиране на заявления за подпомагане по бюджета по подточка 2.2, за който е установен недостиг.

8. Максимален размер на заявените разходи за подпомагане и интензитет на финансовата помощ:

1. Максималният размер на финансовата помощ на всички заявления за подпомагане, подадени от един кандидат религиозни общности, регистрирани като юридически лица съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВ и притежаващи храмове/молитвени домове в поне 100 общини на територията на селските райони на страната, съгласно регистъра по чл. 12, ал. 3 от ЗВ, не може да надхвърля определения гарантиран бюджет, съгласно т. 2, подточка 2.1 от Раздел 7 „Бюджет по приема“.

2. Максималният размер на заявените разходи за едно заявление за подпомагане, подадено от един кандидат по т. 1, 2 или 3 от Раздел 6 „Допустими кандидати“ не може да надхвърлят 400 000 евро.

3. Максималният размер на БФП е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

9. Критерии за допустимост и недопустимост на кандидатите:

I. Критерии за допустимост на кандидатите:

1. Религиозните общности по чл. 15, ал. 1 от ЗВ:

1.1. са регистрирани от Софийски градски съд и вписани в публичен регистър на вероизповеданията, който води Софийски градски съд и;

1.2. притежават храмове/молитвени домове в поне 100 общини на територията на селските райони на страната, съгласно регистъра по чл. 12, ал. 3 от ЗВ.

2. Местните поделения на вероизповеданията, съгласно чл. 20 от ЗВ да са регистрирани като юридически лица в окръжен съд по седалището им.

II. Критерии за недопустимост на кандидатите:

3. Кандидатите не са допустими за подпомагане, в случай че:

3.1. са осъдени с влязла в сила присъда, за престъпление по чл. 108а, чл. 159а - 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 - 217, чл. 219 - 252, чл. 253 - 260, чл. 301 - 307, чл. 321-307, 321, 321а и чл. 352 - 353е от Наказателния кодекс;

3.2. са осъдени с влязла в сила присъда, за престъпление, аналогично на тези по т. 3.1, в друга държава членка или трета страна;

3.3. е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от ЗОП;

3.4. с акт на компетентен орган е установено, че:

а) са представили документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за оценка, както в процедури по възлагане на обществени поръчки, така и в процедури по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;

б) не са предоставили изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за допустимост или подбор.

3.5. е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен;

3.6. е налице конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен;

3.7. не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ;

3.8. е опитал да повлияе на вземането на решение от страна на ДФЗ, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация;

3.9. са в производство по прекратяване на регистрацията по чл. 20а от ЗВ;

3.10. са в производство по ликвидация, съгласно уставът на вероизповеданието.

4. Основанията по т. 3.1, 3.2 и 3.6 се отнасят за лицата съгласно чл. 54, ал. 2 от ЗОП.

5. Основанията по т. 3.9 и т. 3.10 са отнасят за кандидатите по т. 1 и 3 от Раздел 6 „Допустими кандидати“.

6. Обстоятелствата по т. 3 се проверят служебно, с изключение на обстоятелствата по:

- 6.1. т. 3.2, 3.3, 3.4, 3.6 и 3.8, за които се подава декларация съгласно Приложение № 2.
- 6.2. т. 3.9 и т. 3.10, за които се представят официални документи, издадени от съответните компетентни органи.
7. Основанията за недопустимост по т. 3 се прилагат до изтичането на следните срокове:
- 7.1. определени във влязъл в сила акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
- 7.2. пет години от влизането в сила на присъдата по отношение на обстоятелства по т. 3.1. и 3.2, освен ако в присъдата е посочен друг срок на наказанието;
- 7.3. три години от влизането в сила на акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението, по отношение на обстоятелства по т. 3.4, буква „а“ или т. 3.5.
8. Кандидати, за които е налице обстоятелство по т. 3 имат право да представят доказателства при подаване на заявлението за подпомагане или в срок определен в изпратено от ДФЗ уведомление чрез СЕУ за констатираните обстоятелства, че са предприели действия за тяхното отстраняване съгласно чл. 56 от ЗОП.
9. Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема в случаите, когато бъде установено, че кандидат е създал изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското право и действащото законодателство в областта на допустимите за подпомагане дейности по настоящите Условия за кандидатстване.

10. Условия за допустимост на дейности/инвестиции, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане:

I. Условия за допустимост на дейностите:

Допустимите дейности трябва да отговарят на следните изисквания:

1. Да се изпълняват на територията на общини от селските райони, съгласно Приложение № 1 към настоящите Условия за кандидатстване.
2. Да се изпълняват в съответствие с приоритетите на плана за интегрирано развитие на съответната община.
3. При наличие на одобрена стратегия за Водено от общностите местно развитие дейността, включена в проекта, с които ще се кандидатства по тези Условия за кандидатстване е съгласувана с председателя на колективния управителен орган на местната инициативна група и/или местна инициативна рибарска група, за което се представя декларация от председателя на колективния управителен орган на местната инициативна група и/или местна инициативна рибарска група, че съответства на стратегията.
4. Да не оказват отрицателно въздействие върху околната среда съгласно разпоредбите на ЗООС.
5. За които са проведени съгласувателни процедури по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за защитените територии и/или Закона за биологичното разнообразие със съответния компетентен орган по околна среда и по реда на Закона за културното наследство (ЗКН) с Министерството на културата за защитените територии за опазване на недвижимото културно наследство *(когато е приложимо)*.
6. Инвестициите се изпълняват върху имот – собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, към документите се прилагат документи за:
 - 6.1. Учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от 9 г., считано от месеца предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато е

учредено срочно право на строеж – в случай на кандидатстване за разходи за строително-монтажни работи за възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, за които се изисква разрешение за строеж съгласно ЗУТ;

6.2. Документ за ползване на имота за срок не по-малко от 9 г., считано от месеца предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане – в случай на кандидатстване за разходи за закупуване на оборудване, възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ.

7. Към проектите, включващи разходи за СМР, се прилагат:

7.1. одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект” или „Работен проект” в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 21 май 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.) (Наредба № 4 от 2001 г.) и техническите спецификации на оборудването, включено в заявлението за подпомагане;

7.2. подробни количествени сметки, заверени от правоспособно лице;

7.3. влязло в сила разрешение за строеж, когато издаването му се изисква съгласно ЗУТ.

8. Дейностите, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж са придружени от становище на главния архитект, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ, и предвидените дейности за СМР не представляват текущ ремонт по смисъла на ЗУТ.

9. Дейностите за СМР, за извършването на които не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ, е изготвено заснемане на обекта и/или архитектурен план и/или проектни решения на инженер-конструктор за обекта.

10. Дейности, които включват разходи за преместваеми обекти и елементи на градското обзавеждане, се придружават с издадено Разрешение за поставяне, в съответствие със ЗУТ.

11. В заявлението за подпомагане може да е предвидено изграждане и/или обновяване на техническата инфраструктура, свързана с поддържане на зелената система включително, монументално-декоративни елементи, чешми, информационни елементи, мемориални места и обекти.

12. Към заявленията за подпомагане, включващи разходи за СМР, когато обектите са недвижими културни ценности, се прилагат:

12.1. Документите по т. 7;

12.2. Становище и заверка с печат от Министерството на културата върху графичните материали на проектната документация, изготвена по реда на глава двадесет и трета от Наредба № 4 от 2001 г.

13. Инвестиционните проекти, които включват обекти недвижими културни ценности, се съгласуват с Министерството на културата по реда на ЗКН.

14. Закупуването чрез финансов лизинг на активите е допустимо, при условие че бенефициентът стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на искане за междинно или окончателно плащане за същия актив.

15. Ако дейностите се извършват на терени, които подлежат на рекултивация съгласно чл. 11, ал. 1 от ЗОЗЗ е представен проект за рекултивация на нарушени терени или

залесяване на териториите с подходящи растителни видове, когато националното законодателство изисква да се приложат тези мерки.

16. В случай на реставрация на обекти и наличие на прилепи, следва да се представи обследване за наличие на защитени видове.

II. Условия за недопустимост на дейностите:

1. Дейности, за които има постановен административен акт по реда на ЗООС и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие за неодобряване/несъгласуване осъществяването на инвестиционното предложение/плана/програмата/проекта или за прекратяване на процедурата, включително и поради недопустимост спрямо режими, определени в утвърдени планове за управление на речните басейни.

2. За заявления за подпомагане, които се извършват на терени, които подлежат на рекултивация съгласно чл. 11, ал. 1 от Закона за опазване на земеделските земи и не се изпълняват мерките, предвидени в проекта по чл. 11, ал. 2 или 3 от същия закон.

3. Проекти, които включват инвестиции, които не отговарят на европейското и национално законодателство.

4. Заявления за подпомагане, които включват инвестиции свързани с търговска дейност.

5. Заявления за подпомагане, които се осъществяват в населени места с развит масов туризъм и курортни комплекси, посочени в Приложение № 3.

III. Срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане:

Одобрените инвестиции по подаденото заявление за подпомагане се изпълняват в срок до 36 месеца от датата на подписването на административния договор, но не по-късно от 30 юни 2029 г.

11. Допустими и недопустими разходи:

I. Допустими разходи:

1. Разходи, свързани с прякото изпълнение на СМР:

2. Разходи, свързани с оборудване за дейностите от Раздел 4 „Допустими дейности/инвестиции“.

3. Непредвидените разходи, възникнали в резултат на работи и/или обстоятелства, които не са могли да бъдат предвидени при първоначалното проектиране. Същите водят до увеличаване на количествата, заложили предварително в количествените сметки към проекта, и/или до нови СМР, за които са спазени условията за допустимост на разходите, предназначени за постигане на целите на заявлението за подпомагане. Новите СМР, следва да бъдат възлагани по реда на Раздел 12. „Условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обоснованост на разходите“. Същите не могат да надхвърлят 5 на сто от стойността на договорените разходи по т. 1 на етап сключен административен договор или последен анекс.

4. Общи разходи, свързани със заявлението за подпомагане, в това число разходи за хонорари за архитекти, инженери и консултанти, извършени както в процеса на подготовка на заявлението за подпомагане преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по заявлението за подпомагане, включени в т. 1 и 2.

II. Недопустими разходи:

1. Разходи за закупуване или наем на земя и сгради.
2. Разходи свързани с изграждане на нови сгради.
3. Разходи за инвестиции, които са финансирани със средства от интервенция П.Ж.5 „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план, от ЕЗФРСР, ЕСИФ, ЕФСУ или чрез други инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на кандидата и са за същия обект/и, включително и разходи, за които е установено двойно финансиране.
4. Разходи, по които дейностите, включени в проекта, са били физически започнати и/или извършени преди подаване на заявлението за подпомагане, независимо дали всички свързани плащания са извършени (с изключение на разход, по т. 4 от подраздел I „Допустими разходи“ от раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“, извършени преди подаването му).
5. Разходи за закупуване и/или инсталиране на оборудване втора употреба.
6. Разходи за Данък върху добавена стойност, с изключение на невъзстановим ДДС, когато е поет действително и окончателно от кандидати, различни от лицата, освободени от данък съгласно чл. 3, ал. 5 от ЗДДС.
7. Разходи за лизинг, с изключение на финансов лизинг при спазване на изискването по т. 14 от Раздел 10 „Условия за допустимост на дейностите/инвестиции, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“.
8. Оперативни разходи, включително разходи за поддръжка, наеми, застраховка, текущ ремонт.
9. Разходи за банкови и административни такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви, застраховки.
10. Разходи за обезщетения за отчуждаване на имоти.
11. Разходи за принос в натура.
12. Закупуване на оборудване, над пазарната им стойност.
13. Разходи за плащания в брой.
14. Лихви и комисиони, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизинговия договор в случаите на финансов лизинг.
15. Разходи за инвестиции, за които ДФЗ или друг компетентен орган установи изкуствено създадени условия за получаване на помощта с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на интервенцията.
16. Разходи, които представляват обикновена подмяна.
17. Разходи за неустойки за неизпълнение по договорите с избраните доставчици/изпълнители.
18. Едногодишни растения и тяхното засаждане.
19. Общи разходи по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“, извършени преди 01.01.2023 г.
20. Разходи за изграждане, реконструкция и/или ремонт на паркинг;
21. Разходи за закупуване на земеделска техника и оборудване;
22. Разходи за предоставяне на юридически и правни услуги

12. Условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обоснованост на разходите:

1. Безвъзмездната финансова помощ по настоящите Условия за кандидатстване се предоставя под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи.
2. Допустими за подпомагане са само разходи, включени в заявлението за подпомагане, които отговарят на Условията за кандидатстване.
3. Допустимите разходи по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ не може да надхвърлят следните стойности:
 - а) за консултантски услуги, свързани с подготовката на заявлението за подпомагане, като част от разходите по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ не могат да надхвърлят 1,5 на сто от допустимите разходи по т. 1 и 2, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“;
 - б) за консултантски услуги, свързани с управлението на проекта, като част от разходите по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ не могат да надхвърлят 1,5 на сто от допустимите разходи по т. 1 и 2, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“;
 - в) разходите за изготвяне на технически и/или работен проект, като част от разходите по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ не могат да надхвърлят 4 на сто от допустимите разходи по т. 1, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“;
 - г) разходите за строителен надзор, като част от разходите по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ не могат да надхвърлят 2 на сто от допустимите разходи по т. 1, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“;
 - д) разходите за авторски надзор, като част от разходите по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ не могат да надхвърлят 1 на сто от допустимите разходи по т. 1 от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“.
4. Разходите по т. 2, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ са допустими, само в случай, че се кандидатства за разходи по т. 1, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ и са необходими за постигане на основните цели посочени в Раздел 3 „Основна цел, очаквани резултати и принос към специфичните цели“.
5. Разходите по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ са допустими, ако са извършени не по-рано от 1 януари 2023 г., независимо дали всички свързани с тях плащания са направени.
6. Дейностите и разходите по заявлението за подпомагане, с изключение на разходите по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“, са допустими за подпомагане, ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени. При разходи за СМР, същите са допустими за подпомагане, в случай, че са извършени след посещението на място по чл. 12, ал. 4 от Наредба № 4 от 2024 г.
7. За всеки заявен за финансиране разход от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“, към датата на подаване на заявлението за подпомагане, обосноваността на разходите се преценява чрез представяне от кандидатът на най-малко три съпоставими независими оферти.
8. Минималното съдържание на офертите по т. 7 е: наименование на оферента, срок на

валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на офертата, подробна техническа спецификация на активите/услугите (в случай на СМР – КСС, съответстващи на количествените сметки към отделните части на инвестиционния проект), ценово предложение в лева или евро с посочен ДДС.

9. В случаите по т. 7,ДФЗ извършва съпоставка между размера на разхода, посочен във всяка от представените оферти, като одобрява за финансиране разхода до най-ниския му размер. Допустимите разходи по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ не може да надхвърлят стойностите по т. 3 от този раздел.

10. В случаите по т. 7 оферентите, когато са местни лица, трябва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията за вписване, а оферентите – чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на СМР, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите. Изискването за вписване в търговския регистър не се прилага за физически лица, предоставящи услуги по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“, както и дейности по изографисване, консервация и реставрация на стенописи и иконостаси.

11. Кандидатите, които се явяват възложители по чл. 6 от ЗОП събират офертите по т. 7 чрез прилагане на принципа на пазарни консултации съгласно ЗОП, като кандидатите публикуват на платформата по чл. 39а от ЗОП информацията относно вида на услугата или доставката или строителството, която ще бъде заявена за финансиране, придружена от техническа спецификация с посочени минимални параметри или подробно описание на услугата/доставката/ строителството. Кандидатите определят подходящ срок за получаване на оферти, който не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

13. Критерии за подбор:

1. Критерии за подбор, по които ще бъдат класирани постъпилите заявления за подпомагане:

№	Критерии за подбор	Условие за изпълнение	Точки
1.	Брой население, което ще се възползва от допустимите дейности		25
1.1	Инвестицията се изпълнява на територията на населено място с общо население до 500 души (по данни на Националния статистически институт към края на годината, предхождаща датата на кандидатстване. В случай, че не са изготвени данните за предходната година, се вземат предвид данните за предходната на нея).		5
1.2	Инвестицията се изпълнява на територията на населено място с общо население от 501 до 2000 души (по данни на Националния статистически институт към края на годината, предхождаща датата на кандидатстване. В случай, че не са изготвени данните за предходната година, се вземат предвид данните за предходната на нея).		10

1.3	Инвестицията се изпълнява на територията на населено място с общо население от 2001 до 5000 души (по данни на Националния статистически институт към края на годината, предхождаща датата на кандидатстване. В случай, че не са изготвени данните за предходната година, се вземат предвид данните за предходната на нея).	15
1.4	Инвестицията се изпълнява на територията на населено място с общо население от 5001 до 10 000 души (по данни на Националния статистически институт към края на годината, предхождаща датата на кандидатстване. В случай, че не са изготвени данните за предходната година се вземат, предвид данните за предходната на нея).	20
1.5	Инвестицията се изпълнява на територията на населено място с общо население над 10 001 души (по данни на Националния статистически институт към края на годината, предхождаща датата на кандидатстване. В случай, че не са изготвени данните за предходната година, се вземат предвид данните за предходната на нея).	25
1.6	Обектът, предмет на инвестицията обслужва население над 30 000 души на общини от селските райони, разположени на територията на една или повече области съгласно административно-териториалното деление на страната.	30
2.	Проекти с включени инвестиции според културната и обществената значимост на обекта	70
2.1	Обектът, предмет на инвестицията е със статут на недвижима културна ценност с категория „световно значение“ или „национално значение“.	70
2.2	Обектът, предмет на инвестицията е със статут на недвижима културна ценност с категория „местно значение“.	50
2.3	Обектът, предмет на инвестицията е разположен на територията на населено място със статут на недвижима културна ценност с категория „национално значение“.	20
Максимален брой точки		100
Минимален брой точки		5
<p>Подпомагат се заявления за подпомагане, които са получили минимален брой от 5 точки по критериите за подбор.</p> <p>Максималният брой точки по критерий за подбор № 1 не може да надвишава 30 точки.</p> <p>Максималният брой точки по критерий за подбор № 2 не може да надвишава 70 точки.</p> <p>ВАЖНО: Оценката по критериите за подбор се преценява на база на представените от кандидата документи към датата на подаване на заявлението за подпомагане.</p> <p>2. Методика за оценка на заявленията за подпомагане:</p>		

1. При оценката на заявления за подпомагане, получили равен общ брой точки, за които е наличен частично разполагаем бюджет, класирането се извършва в низходящ ред съобразно получените точки по критерий № 1, като ще се взема предвид абсолютният брой на населението, разделено на 10 000. В случай, че отново са налични заявления за подпомагане, получили равен общ брой точки по критериите за подбор се извършва класиране по реда на тяхното подаване.

2. Точките по критерий № 1.1 ще се получават, в случай че общото население (жители) на населеното място, в която се намира инвестицията е до 500 души.

Проверката за съответствието с този критерий се извършва служебно, съгласно списък с жителите на населени места в Република България, който ще е приложение № 4 към Условието за кандидатстване. Под територия на населено място се има предвид селищната територия, обхваната от границите му (строителните граници), определени с устройствен план и землището му.

3. Точките по критерий № 1.2 ще се получават, в случай че общото население (жители) на населеното място, в която се намира инвестицията е от 501 до 2000 души.

Проверката за съответствието с този критерий се извършва служебно, съгласно списък с жителите на населени места в Република България, който ще е приложение № 4 към Условието за кандидатстване. Под територия на населено място се има предвид селищната територия, обхваната от границите му (строителните граници), определени с устройствен план и землището му.

4. Точките по критерий № 1.3 ще се получават, в случай че общото население (жители) на населеното място, в която се намира инвестицията е от 2001 до 5000 души.

Проверката за съответствието с този критерий се извършва служебно, съгласно списък с жителите на населени места в Република България, който ще е приложение № 4 към Условието за кандидатстване. Под територия на населено място се има предвид селищната територия, обхваната от границите му (строителните граници), определени с устройствен план и землището му.

5. Точките по критерий № 1.4 ще се получават, в случай че общото население (жители) на населеното място, в която се намира инвестицията е от 5001 до 10 000 души.

Проверката за съответствието с този критерий се извършва служебно, съгласно списък с жителите на населени места в Република България, който ще е приложение № 4 към Условието за кандидатстване. Под територия на населено място се има предвид селищната територия, обхваната от границите му (строителните граници), определени с устройствен план и землището му.

6. Точките по критерий № 1.5 ще се получават, в случай че общото население (жители) на населеното място, в която се намира инвестицията е над 10 001 души.

Проверката за съответствието с този критерий се извършва, служебно съгласно списък с жителите на населени места в Република България, който ще е приложение № 4 към Условието за кандидатстване. Под територия на населено място се има предвид селищната територия, обхваната от границите му (строителните граници), определени с устройствен план и землището му.

7. Точките по критерий № 1.6 ще се получават, в случай че обектът, предмет на инвестицията обслужва население над 30 000 души на общини от селските райони, разположени на територията на една или повече области съгласно административно-териториалното деление на страната.

Проверката за съответствието с този критерий се извършва съгласно списък на обекти, обслужващи население над 30 000 души, който е Приложение № 5 към Условието за кандидатстване. Не се изискват документи от кандидата за доказване на точките по критерия.

8. Точките по критерий № 2.1 ще се получават, в случай че обектът, предмет на инвестицията е със статут на недвижима културна ценност с категория „Световно значение“ или „Национално значение“.

Проверката за съответствието с този критерий се извършва съгласно представено от кандидата Удостоверение от Националният институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) за статута на обекта като недвижима културна ценност с категория „Национално или световно значение“. Съответствие с критерия се признава и в случай, че в удостоверението е посочена предварителна квалификация и категория на обекта.

9. Точките по критерий № 2.2 ще се получават, в случай че обектът, предмет на инвестицията е със статут на недвижима културна ценност с категория „Местно значение“.

Проверката за съответствието с този критерий се извършва съгласно представено от кандидата Удостоверение от НИНКН за статута на обекта като недвижима културна ценност с категория „Местно“. Съответствие с критерия се признава и в случай, че в удостоверението е посочена предварителна квалификация и категория на обекта.

10. Точките по критерий № 2.3 ще се получават, в случай че обектът, предмет на инвестицията е разположен на територията на населено място със статут на недвижима културна ценност с категория „национално значение“.

Проверката за съответствието с този критерий се извършва съгласно представено от кандидата Удостоверение от НИНКН за статута на населеното място, в което се извършва инвестицията като недвижима културна ценност с категория „Национално значение“. Съответствие с критерия се признава и в случай, че в удостоверението е посочена предварителна квалификация и категория на населеното място.

11. Съответствието с критериите за подбор на заявленията за подпомагане се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане съобразно приложените към него документи.

ВАЖНО: Предварителна оценка по критериите за подбор се извършва, когато заявената финансова помощ на подадените заявления за подпомагане надвишава с повече от 50 на сто съответния бюджет по т. 2.1 или т. 2.2, от Раздел 7 „Бюджет по приема“.

14. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

Определението на понятието „държавна помощ“ се съдържа в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Държавна помощ е всяка помощ, предоставена от държава-членка на Европейския съюз, под каквато и да било форма, която нарушава или предизвиква опасност от нарушаване на конкуренцията, поради поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на определени стоки, доколкото се засяга търговията между

държавите-членки на ЕС. По правило предоставянето на държавни помощи е забранено като изключенията от тази забрана са нормативно уредени. Предоставянето на безвъзмездна финансова помощ се извършва в съответствие с европейското и национално законодателство в областта на държавните помощи. Съгласно правилата за държавни помощи, ако финансирането бъде определено като неправомерно и несъвместима държавна помощ, то следва да бъде възстановено от бенефициента заедно с лихва за периода на неправомерно ползване.

Едно от условията, които трябва да бъдат изпълнени, за да бъдат приложени правилата за държавни помощи при предоставянето на държавни ресурси, е получател на помощта да е „предприятие“ съгласно конкурентното право. „Предприятие“ по смисъла на чл. 107 от ДФЕС е всяка структура, ангажирана със стопанска дейност, независимо от правния ѝ статут и начина ѝ на финансиране. Съгласно практиката на Съда на ЕС, „предприятия“ по смисъла на конкурентното право са всички субекти, упражняващи икономическа дейност, когато дейността им е свързана с предлагане на стоки/услуги на пазара. За преценката дали едно лице оперира като „предприятие“ е без значение правният статут по националното право и начинът му на финансиране.

Съгласно раздел 2.6, параграфи 34 и 36 от Съобщение на Комисията „Известие на Комисията за понятието за държавна помощ съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС“ (за краткост Известието), (2016/С 262/01), Комисията е счела, че като се има предвид тяхното особено естество, някои дейности, свързани с опазването на културното, историческото и природното наследство, могат да бъдат организирани по нетърговски начин или са обективно незаменяеми, поради което изключват наличието на истински пазар и следователно финансирането на тези дейности и на инфраструктурата, свързана с тях, не представлява държавна помощ. Комисията счита, че публичното финансиране на дейности в областта на културата и опазването на културното наследство, които са достъпни за обществеността безвъзмездно, посредством чисто социална и културна цел, чието естество е нестопанско не представлява държавна помощ. С оглед на посоченото безвъзмездната финансова помощ, която ще се предоставя за дейността „възстановяване, реставрация, ремонт или реконструкция на сгради с религиозно значение, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, в т.ч. закупуване и доставка на оборудване“, би била предмет на правилата за държавни помощи, само доколкото подпомаганата дейност има икономически характер или инфраструктурата, която се финансира служи за използването на стопанска дейност.

Религиозните общности, регистрирани като юридически лица съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВ и местните поделения на вероизповеданията са църкви, храмове, манастири, джамии и др. Тези обекти не се експлоатират по икономически начин т.е. посетителите не заплащат такси за посещението/ползването им. В тях се извършват богослужение, религиозни обреди, церемонии или ритуали на съответното вероизповедание, а посетителите отправят молитви. Също така подкрепата за възстановяването на дребната допълнителна техническа инфраструктура към тях – озеленяване на двора, ел. осветяването му, тоалетни, поставянето на кошчета за отпадъци и др. които също са общодостъпни и за тях не се събират такси са мерки които не представляват държавна помощ.

Също така религиозните общности, регистрирани като юридически лица съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВ и местните поделения на вероизповеданията църкви, храмове, манастири, джамии и др. са инфраструктура с локален ефект, която може да се счита, че не засяга търговията в рамките на общността, защото те обслужват основно местното население в селските райони, и в много малко случаи посетители на малките населени места.

Съгласно параграф 34 от Известието фактът, че от посетителите на културна институция или от участниците в културна дейност за опазване на културното и историческо наследство, в това число опазването на природата, открита за широката общественост, се изисква да плащат някаква сума, която покрива само една малка част от реалните разходи, не променя нестопанското естество на тази дейност, тъй като платената сума не може да се счита за истинско възнаграждение за предоставената услуга.

В т. 5 от подраздел II „Условия за недопустимост на дейностите“ от Раздел 10 „Условия за допустимост на дейностите/инвестиции, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“ е предвидено, че не е допустимо да се финансират проекти, които включват инвестиции свързани с търговска дейност.

В този смисъл, финансирането по процедурата на обекти на религиозните общности и местните поделения на вероизповеданията не представлява държавна помощ по смисъла на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС.

15. Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор:

I. Общи изискуеми:

1. Декларация за кандидатстване (Приложение № 2), а когато заявлението за подпомагане се подава от упълномощено лице, подписана от лицата съгласно чл. 54, ал. 2 от ЗОП.
2. Решение на компетентния орган на религиозната общност, регистрирана като юридически лица съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВ, съответно на местното поделение на вероизповеданието за кандидатстване по реда на настоящите Условия за кандидатстване.
3. Удостоверение за актуално състояние от Софийския градски съд, за вписваната религиозната общност в регистъра по чл. 18 от ЗВ (*Представя се само от религиозни общности, регистрирани като юридически лица, съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВ*).
4. Удостоверение от съответния окръжен съд за вписване на местно поделение на вероизповеданието, регистрирано по чл. 20 от ЗВ. (*Представя се само от местни поделения на вероизповеданията по чл. 20 от ЗВ*).
5. Заповед, протокол за избор или решение, издадени или утвърдени от съответния компетентен орган, които да доказват легитимността на органа за управление (*Не се представя от религиозни общности, регистрирани като юридически лица, съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВ*).
6. Нотариално заверено изрично пълномощно за лицата, упълномощени да вземат решения по отношение на кандидата местно поделение на вероизповеданията.
7. Декларация от кмета на общината, че дейностите, включени в заявлението за подпомагане, съответстват на приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината.
8. Декларация за съгласуване на дейностите, включени в заявленията за подпомагане от председателя на колективния управителен орган на местната инициативна група и/или местна инициативна рибарска група, при одобрена стратегия за Водено от общностите местно развитие.
9. Справка за имуществото на кандидата, заверена от съответното им висшестоящо управление (*За местно поделение на Българската православна църква - Българска патриаршия се представя Приложение № 6*).

10. Справка за имуществото на кандидата, заверена от висшестоящо представител на религиозната общности, регистрирана като юридически лица съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВ и притежаващи храмове/молитвени домове в поне 100 общини на територията на селските райони на страната, съгласно регистъра по чл. 12, ал. 3 от ЗВ (За Мюсюлманско изповедание се представя Приложение № 7).
11. Влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие или писмо, издадено по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73 от 2007 г.), с който/което се одобрява осъществяването на инвестиционното предложение, респективно се съгласува планът/програмата/проектът.
12. Документ за собственост на земя и/или друг вид недвижими имоти, обект на инвестицията. *(Прилага се в случаите, когато проекта ще се изпълнява върху имот собственост на кандидата).*
13. Документ за учредено право на строеж върху имота за не по-малко от 9 г., считано от месеца предхождащ датата на а, подаване на заявлението за подпомагане. *(Представя се в случаите на т.7.1 от подраздел I „Условия за допустимост на дейностите“ от Раздел 10 „Условия за допустимост на дейности/инвестиции, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“ и когато се кандидатства за строително-монтажни работи и се изисква разрешение за строеж съгласно ЗУТ).*
14. Документ за ползване на имота за не по-малко от 9 г., считано от месеца предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане. *(Представя се в случаите на т. 6.2 от подраздел I „Условия за допустимост на дейностите“ от Раздел 10 „Условия за допустимост на дейности/инвестиции, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“ и когато се кандидатства за строително-монтажни работи за които не се изисква разрешение за строеж съгласно ЗУТ).*
15. Одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти *(важи, в случай че заявлението за подпомагане включва разходи за СМР и за тяхното извършване се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ).*
16. Подробни количествени сметки, изготвени и заверени от правоспособно лице по съответната част.
17. Влязло в сила разрешение за строеж *(важи в случай че проектът включва разходи за СМР и за тяхното извършване се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ).*
18. Становище на главния архитект, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ, и предвидените дейности за СМР не представляват текущ ремонт по смисъла на ЗУТ. *(Представя се, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тях не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ).*
19. Заснемане на обекта и/или архитектурен план и/или проектни решения на инженер-конструктор за обекта. *(Представя се, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията).*

20. Разрешение за поставяне, издадено в съответствие със ЗУТ. *(Представя се, в случай че проектът включва разходи за преместваеми обекти и те не са част от общо разрешение за строеж).*

21. Удостоверение от НИНКН за статута на обекта като недвижима културна ценност.

22. Съгласуване с Министерството на културата с писмено становище и заверка с печат върху графичните материали на проектната документация, изготвена по реда на глава 23 от Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти *(изисква се само за инвестиционни проекти, които включват обекти недвижими културни ценности).*

23. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски *(важи, в случай че заявлението за подпомагане включва разходи за закупуване на активи чрез финансов лизинг).*

24. Обследване за наличие на защитени видове *(в случай на реставрация на обекти и наличие на прилепи).*

25. Документация за възложена обществена поръчка за изпълнение на дейностите по заявлението за подпомагане, ведно с договора с избрания изпълнител с подробно описание на дейностите, сроковете и стойностите, предмет на договора“ *(важи в случай, че заявлението за подпомагане включва предварителни разходи по т. 4, подраздел I „Допустими разходи“ от Раздел 10 „Допустими и недопустими разходи“, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане).* *(В случай, че кандидата не е възложител по чл. 6 от ЗОП).*

26. Най-малко три съпоставими независими оферти, които имат най-малко следното минимално съдържание – наименование на офертата, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на офертата, подробна техническа спецификация на активите/услугите *(в случай на СМР и подробна КСС в електронен формат „.xls“ или „.xlsx“), ценово предложение в лева или евро с посочен ДДС. (Допустимо е същите да се представят с електронен подпис (КЕП) на издателя.)*

27. В случаите, когато оферентите са чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство.

28. Предварителни или окончателни договори за СМР, доставка и/или услуги – обект на инвестицията, включително с посочени цена в левове или евро с посочен ДДС и срок за изпълнение. *(В случай, че кандидата не е възложител по чл. 6 от ЗОП).*

II. Документи, доказващи съответствие с критериите за подбор:

1. Удостоверение от НИНКН за статута на обекта като недвижима културна ценност с категория *(вкл. предварителна категория)* „Национално или световно значение. *(Представя се към датата на подаване на заявлението за подпомагане, в случай че кандидатът заяви точки по критерий за подбор № 2.1).*

2. Удостоверение от НИНКН за статута на обекта като недвижима културна ценност с категория *(вкл. предварителна категория)* „Местно“. *(Представя се към датата на подаване на заявлението за подпомагане, в случай че кандидатът заяви точки по критерий за подбор № 2.2).*

3. Удостоверение от НИНКН за статута на населеното място, в което се извършва инвестицията като недвижима културна ценност с категория „Национално значение“. *(Представя се към датата на подаване на заявлението за подпомагане, в случай че кандидатът заяви точки по критерий за подбор № 2.3).*

16. Подаване на заявления за подпомагане и кореспонденция:

1. Кандидатстването се извършва единствено чрез електронно подадено заявление за подпомагане в СЕУ в срока на приема, посочен в заповедта за утвърждаване на насоките за кандидатстване. Реда за подаване на заявления е определен в Наредба № 105 от 2006 г.
2. Подаването на заявлението за подпомагане, както и всички други документи, които изискват подпис се удостоверява с КЕП в СЕУ. Кандидатът подписва заявлението за подпомагане с валиден КЕП към датата на кандидатстване с титуляр религиозната общност или местното поделение на вероизповеданията, като автор на подписа, в този случай следва да е представляващият религиозната общност или местното поделение на вероизповеданията.
3. Когато заявлението за подпомагане ще се подава от упълномощено лице, представляващият религиозната общност или местното поделение на вероизповеданията може да извърши упълномощаване директно в СЕУ чрез индивидуалния си профил, където определя обхвата на правата и потвърждава упълномощаването с КЕП, съгласно чл. 48, ал. 2 и 3 от Наредба № 105 от 2006 г.
4. В рамките на срока за подаване на заявления за подпомагане, кандидатът религиозна общност може да подаде повече от едно заявление за подпомагане. Подадено заявление за подпомагане, може да бъде оттеглено в рамките на срока за подаване на заявления за подпомагане чрез СЕУ. Оттеглянето се извършва от кандидата или упълномощено от него лице. След оттеглянето, кандидатът може да подаде ново заявление за подпомагане в рамките на срока за прием на заявления. Оттегленото заявление за подпомагане не подлежи на оценка и административна проверка.
5. В рамките на срока за подаване на заявления за подпомагане, кандидатът местно поделение на вероизповеданията може да подаде само едно заявление за подпомагане. В случай, че кандидатът е подал повече от едно заявление за подпомагане,ДФЗ ще разглежда само последното постъпило заявление за подпомагане, а предходните ще се считат за оттеглени.
6. Документите се прилагат към заявление за подпомагане във формат „pdf“, „jpg“, „doc/docx“, „xls/xlsx“, „rar“ или „zip“. Оригиналите на документите се съхраняват от кандидата и се представят при поискване.
7. Документите, приложени към заявлението за подпомагане, се представят на български език. Когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс – да бъде легализиран или с апостил. Когато държавата, от която произхожда документът, е страна по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, ратифицирана със закон, приет от 38-ото НС (ДВ, бр. 47 от 2000 г.), и има договор за правна помощ с Република България, освобождаващ документите от легализация, документът трябва да е представен съгласно режима на двустранния договор.
8. Заявленията за подпомагане по настоящата процедура се подават изцяло по електронен път чрез СЕУ на следния интернет адрес: <https://seu.d fz.bg>.
9. Кореспонденцията и уведомленията във връзка с оценката на заявлението за подпомагане се осъществяват през СЕУ.
10. Заявлението за подпомагане може да бъде подадено и при липса и/или нередовност, но само когато те се отнасят за документи, които не са от посочените в подраздел II „Документи, доказващи съответствие с критериите за подбор от Раздел 15 „Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор.

11. Редът за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ е регламентиран в Наредба № 4 от 2024 г.

17. Приложения:

Приложение № 1: Списък на селските райони

Приложение № 2: Декларация при кандидатстване

Приложение № 3: Списък на населените места с развит масов туризъм и културни комплекси на територията на селските райони

Приложение № 4: Население към края на годината, предхождаща датата на кандидатстване. (по области, общини и населени места - по данни от НСИ към 31.12.2024 г.)

Приложение № 5: Списък на обекти, обслужващи население над 30 000 души

Приложение № 6: Справка за имуществото на местно поделение на Българската православна църква - Българска патриаршия

Приложение № 7: Справка за имущество на Мюсюлманско изповедание

Приложение № 8: Информация за попълване на заявление за подпомагане в СЕУ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

Приложение № 2 към Заповед № РД09-~~898~~^{898/2408}/2025 год.

**СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023Г.- 2027Г.**

**УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
СЪС ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ ПО**

ИНТЕРВЕНЦИЯ

**„П.Г.7 – ЗАПАЗВАНЕ НА ДУХОВНИЯ И КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО В
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“ – ПЪРВИ ПРИЕМ**

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

Съдържание

А. Техническо изпълнение на заявленията за подпомагане:.....	3
Б. Финансово изпълнение на заявленията за подпомагане и плащане.....	5
В. Мерки за информиране и публичност	5
Г. Приложения към Условията за изпълнение:	6

А. Техническо изпълнение на заявленията за подпомагане:

1. Бенефициентът е длъжен да спазва изискванията на Наредба № 4 от 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“, „е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент (наричана по нататък Наредба № 4 от 2024 г.), както и изрично предвидените в административния договор и Условията за кандидатстване и изпълнение по интервенцията.
2. Одобреното заявление за подпомагане се изпълнява в срок, посочен в административния договор.
3. Административният договор, включително одобреното с него заявление за подпомагане може да бъде изменян и допълван при условията на чл. 68, ал. 8, 9 и 10 от ЗПЗП и реда предвиден в чл. 15 от Наредба № 4 от 2024 г.
4. Комуникацията между бенефициента и ДФЗ се осъществява през СЕУ чрез индивидуалния профил на бенефициента при спазване на разпоредбите на чл. 37 от Наредба 105 от 22 август 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на интегрираната система за администриране и контрол. Съобщаването на индивидуалните административни актове се извършва при спазване на чл. 28 и 73 от ЗПЗП.
5. Бенефициентът се задължава до изтичане на период от пет години от датата на получаване на окончателно плащане (период за мониторинг) да спазва:
 - 5.1. Изискванията на чл. 53, ал. 1 от Наредба № 4 от 2024 г., с изключение на т. 9 от същата алинея.
 - 5.1.1. Изискването по 53, ал. 1, т. 2 не се прилага:
 - 5.1.1.1. при подмяната на оборудване с изтекъл амортизационен срок. Подмяната е допустима за новопроизведено оборудване със същите или по-добри технически характеристики и може да се извърши само след изрично одобрение от ДФЗ.
 - 5.1.1.2. за инвестиция, за която в заявлението за подпомагане е обосновано, че обичайното ѝ предназначение е свързано с преотстъпване на правото на ползване на трети лица или когато това се изисква по закон. Изключението не се прилага, когато предоставянето на актива - предмет на инвестицията, на трети лица е за извършване на услуга с този актив.
 - 5.2. Да спазва критериите за подбор, по които заявлението за подпомагане е било одобрено, с изключение на критерий 1 и да не допуска намаляване на броя на точките, под минималния брой на точките за заявленията за подпомагане, за които е бил наличен бюджет, но не по-малко от минималния брой, определен в условията за кандидатстване по съответния прием.
 - 5.3. Да подновява съответните разрешения, регистрации и/или лицензии в нормативно предвидените за това срокове - когато подпомаганата дейност подлежи на регистрационен, разрешителен и/или лицензионен режим.
 - 5.4. Да не получава публична финансова помощ от държавния бюджет или от бюджета на Европейския съюз за активите и/или дейностите, за които е получил финансова помощ по административния договор.
 - 5.5. Да спазва и други свои задължения, посочени в административния договор или в приложим нормативен акт.
 - 5.6 Не следва да е налице обстоятелство, посочено в подраздел II. „Критерии за недопустимост на кандидатите“ от раздел 9. „Допустими кандидати“ от Условията за кандидатстване.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

- 5.7. Контролът по заявлението за подпомагане се осъществява при спазване на чл. 54 от Наредба № 4 от 2024 г.
6. Бенефициентът е длъжен да:
- 6.1. изпълни изцяло одобреното заявление за подпомагане в срока, посочен в административния договор и при спазване на крайните срокове за това, посочени в административния договор.
- 6.2. спазва изискванията и сроковете за подаване на искания за плащане, като прилага изискуемите документи, посочени в настоящите условия и в Наредба № 4 от 2024 г.
- 6.3. подаде искане за окончателно плащане до изтичане на срока за изпълнение на одобреното заявление за подпомагане, посочен в административния договор, ведно с документите, посочени в Приложение № 1 от настоящите условия, при спазване на реда и условията, предвидени в Наредба № 4 от 2024 г.
- 6.4. осигури в срока за изпълнение на одобреното заявление за подпомагане необходимите лицензи, разрешителни или регистрации за извършване на дейността или за функционирането на всички активи, когато се изискват такива съгласно действащото законодателство.
- 6.5. проведе обществени поръчки за избор на изпълнител/и на дейностите по заявлението за подпомагане, с изключение на обществените поръчки за избор на изпълнител/и, за разходи по т. 4 от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ от Условията за кандидатстване, за които при подаване на заявлението за подпомагане се представя заверено от възложителя копие на документацията от проведената обществена поръчка или процедура за възлагане по реда на ЗОП. Допустимо е провеждане на обществена поръчка за всички разходи от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ от Условията за кандидатстване, не по рано от началната дата на подаване на заявления за подпомагане. (Прилага се за бенефициенти, които се явяват възложители по чл. 6 от ЗОП).
- 6.6. спазва сроковете и изискванията на ДФ „Земеделие“ при осъществяване на последващ контрол върху обществени поръчки. (Прилага се за бенефициенти, които се явяват възложители по чл. 6 от ЗОП).
- 6.7. спазва разпоредбите на ЗОП и актовете по неговото прилагане. (Прилага се за бенефициенти, които се явяват възложители по чл. 6 от ЗОП).
- 6.8. представя на ДФЗ изискваните му данни, документи и/или информация, необходими за преценка относно спазването на критериите за допустимост и изпълнението на ангажиментите и другите задължения на бенефициентите в мониторинговия период, произтичащи от отпуснатото подпомагане;
- 6.9. сключат договори с изпълнители за всички разходи от одобреното заявление за подпомагане в срок до 15 месеца от подписване на административния договор, който може да бъде удължен с шест месеца. (Прилага се за бенефициенти, които се явяват възложители по чл. 6 от ЗОП).
7. Държавен Фонд „Земеделие“ осъществява последващ контрол за законосъобразност върху проведените обществени поръчки за изпълнение на дейностите, включени в одобреното заявление за подпомагане. (Прилага се за бенефициенти, които се явяват възложители по чл. 6 от ЗОП).
8. Административният договор може да бъде прекратен при условията, посочени в него.
9. Държавен фонд „Земеделие“ оттегля цялата или част от предоставената финансова помощ и изисква възстановяване при условията, посочени в глава V „Условия и ред за оттегляне на изплатената финансова помощ и ред за налагане на административни санкции“ от Наредба № 4 от 2024 г.
10. Държавен фонд „Земеделие“ оттегля цялата или част от предоставената финансова помощ и когато:
- 10.1. бенефициентът не спазва мерките за публичност, посочени в раздел В. „Мерки за информирание и публичност от настоящите условия.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

10.2. бенефициентът не е спазил приложимото законодателство в областта на обществените поръчки. (Прилага се за бенефициенти, които се явяват възложители по чл. 6 от ЗОП).

11. Държавен фонд „Земеделие“ определя размера на подлежащата на възстановяване безвъзмездна финансова помощ след плащане, съобразно правилата по чл. 73, ал. 9 от ЗПЗП.

Б. Финансово изпълнение на заявленията за подпомагане и плащане

1. Безвъзмездната финансова помощ по заявлението за подпомагане може да бъде изплащана авансово, междинно и окончателно.
2. Авансово плащане се извършва при условията на Глава трета „Условия и ред за изплащане на финансовата помощ“, Раздел III „Авансово плащане“ на Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и настоящите Условия за изпълнение, като се предоставя банкова гаранция съгласно чл.28, ал. 1, т.1. Банковата гаранция се учредява в лицензирана от БНБ банка.
3. Максималният размер на авансовото плащане е в размер до 50 % от стойността на одобрената безвъзмездна финансова помощ по заявлението за подпомагане.
4. Авансово плащане е допустимо не повече от един път за периода на изпълнение на заявлението за подпомагане.
5. Междинно плащане е допустимо не повече от един път за периода на изпълнение на заявлението за подпомагане.
6. Междинно плащане се извършва при условията на Глава трета „Условия и ред за изплащане на финансовата помощ“, Раздел IV „Междинно и окончателно плащане“ на Наредба № 4 от 25.10.2024 г., и при спазване на изискванията в Глава четвърта „Условия и ред за намаляване и отказ за изплащане на финансовата помощ“ от същата наредба.
7. Окончателно плащане се извършва, при условията и по реда на сключения административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, по настоящите Условия за изпълнение и Глава трета „Условия и ред за изплащане на финансовата помощ“, Раздел IV „Междинно и окончателно плащане“ на Наредба № 4 от 25.10.2024 г., и при спазване на изискванията в Глава четвърта „Условия и ред за намаляване и отказ за изплащане на финансовата помощ“ от същата наредба.

В. Мерки за информиране и публичност

1. Бенефициентът се задължава да показва подкрепата от Стратегическия план от датата на сключване на административния договор до датата на изтичане на периода на мониторинг, като постави на видно за обществеността място:
 - 1.1. плакат с размер не по-малък от А3 или еквивалентен електронен екран, съдържащ информация за дейността, подпомагана от ЕЗФРСР – за заявление за подпомагане с размер на публичната финансова помощ от 10 000 евро до 50 000 евро включително; В случаите, когато в едно заявление за подпомагане са включени два или повече обекта или те са в различни населени места се поставя плакат или еквивалентен електронен екран на всеки от обектите.
 - 1.2. обяснителна табела или еквивалентен електронен екран, с информация за заявлението за подпомагане, с размери не по-малко от 50 см височина и 70 см широчина, съдържаща информация за инвестицията във физически активи, подпомагана от ЕЗФРСР – за заявления за подпомагане, с размер на публичната финансова помощ над 50 000 евро до 500 000 евро включително; В случаите, когато в едно заявление за подпомагане са включени два или повече обекта или те са в различни населени места се поставя табела или еквивалентен електронен екран на всеки от обектите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

- 1.3. трайна табела или билборд с размери не по-малко от 3 м височина и 4 м широчина, съдържаща информация за дейността, подпомагана от ЕЗФРСР, за заявления за подпомагане с размер на публичната помощ над 500 000 евро. В случаите, когато в едно заявление за подпомагане са включени два или повече обекта или те са в различни населени места се поставя трайна табела или билборд на всеки от обектите.
2. Бенефициентът се задължава да включи на професионалната си електронна страница, ако има такава и на официални сайтове в социални медии, кратко описание на подпомаганата дейност, в което се посочват нейните цели и резултатите от нея и се откроява финансовата подкрепа от Европейския съюз.
3. Бенефициентът се задължава да включи изявление, открояващо подкрепата от Съюза по видим начин, върху документи и комуникационни материали, свързани с изпълнението на дейността, предназначени за обществеността или за участниците.
5. Електронната страница, плакатът, табелата, билбордът или документите по т. 1.1, 1.2, 1.3, 2 и 3, трябва да съдържат описание на проекта/дейността, която се подпомага, емблемата на Европейския съюз с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, като изписва името на фонда, осигуряващ подкрепа: „Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони“.
5. Информацията по т. 4 трябва да заема не по-малко от 25 на сто от плаката, табелата, билборда или електронната страница.
6. Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение № II към чл. 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/129 на Комисията от 21 декември 2021 година за установяване на правила за видовете интервенции по отношение на маслодайните семена, памука и вторичните продукти от производството на вино съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета и за изискванията за информация, публичност и видимост във връзка с подпомагането от Съюза и стратегическите планове по ОСП (ОВ L 20 от 31.1.2022 г.).

Г. Приложения към Условието за изпълнение:

- Приложение № 1: Документи за междинно и окончателно плащане
- Приложение № 2: Декларация при подаване на искане за плащане
- Приложение № 3: Декларация за упражняване на данъчен кредит
- Приложение № 3А Декларация за данъчен кредит
- Приложение № 4 Декларация двойно финансиране
- Приложение № 5: Форма за наблюдение
- Приложение № 6 Документи за авансово плащане